Molenbiotoop Rapport

Naam: Molen nr. 6
Type: 8.k grondzeiler
Bouwjaar: 1653
Eigenaar: Derek de Vries
Locatie: Rottedijk 16, Moerkapelle
Gemeente Zuidplas

Colofon

Tekst en beeld:	Dorp, Stad en Land; LILA Living Landscapes; RAAP (tenzij anders vermeld)
Onderzoekers:	Suzanne Loen, Marcel IJsselstijn, Aimée de Back
Vormgeving:	Olav Odé (RAAP)
Eindredactie:	Provincie Zuid-Holland
In opdracht van:	Provincie Zuid-Holland Maarten Koenders, Mark Ravesloot, Bureau Cultuur en Vrije Tijd Henk Koornneef, Lucas van der Velden, Afdeling Ruimte, Water en Bodem (RWB)
Eindversie:	Januari 2022
Met dank aan:	Derek de Vries

INHOUD

A. Inleiding
B. Doel
C. Werkwijze
D. Conclusies *(Tekst; Provincie Zuid-Holland)*

Hoofdstukken

1. Functionele molenstatus *(Tekst; Provincie Zuid-Holland)*
2. Historische & landschappelijke molencontext
3. Zicht op de molen en belangrijke zichtlijnen
4. Windvang
5. Maatschappelijke invulling

Bijlagen

A. Interview molenaar/eigenaar
B. Redengevende beschrijving monument
C. Geraadpleegde literatuur en websites
D. Molenbiotooprapport 2009

A. Inleiding

Het begrip molenbiotoop is geïntroduceerd om de windvang van en het zicht op een traditionele windmolen aan te duiden. Provincie Zuid-Holland heeft in haar Omgevingsverordening regels opgenomen ter bescherming van de molenbiotoop, om hiermee voldoende wind en zicht te waarborgen ten behoeve van de molens. De provinciale regels werken door in de gemeentelijke bestemmingsplannen of in de toekomst het omgevingsplan. Hierin wordt rondom de molen een cirkel met een straal van 400 meter opgenomen waarbinnen de maximale hoogtes van objecten zijn afgestemd op de molen.
Bij een beleidsherziening is de directe omgeving van elf Zuid-Hollandse molens aangewezen als bijzondere molenbiotoop. De molen nr. 6 in Moerkapelle is daar één van.

Een bijzondere molenbiotoop houdt in dat, indien er ontwikkelingen plaatsvinden binnen een afstand van 400 meter van de molen, de molen en molenbiotoop op een goede manier ruimtelijk ingepast dienen te worden. Niet alleen de windvang en het zicht, maar ook de landschappelijke context, de functionele status en de maatschappelijke status zijn aspecten om mee te wegen.

B. Doel

Het doel van de Provincie Zuid-Holland is om met de molenbiotooprapporten een handleiding op te stellen aan de hand waarvan kan worden beoordeeld of bij een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling binnen de grenzen van één van deze elf bijzondere molenbiotopen, wordt voldaan aan het criterium dat molen en molenbiotoop op een goede manier ruimtelijk worden ingepast.

C. Werkwijze

Het projectteam van Dorp, Stad en Land heeft samen met de Provincie Zuid-Holland een onderzoeksmethode samengesteld die recht doet aan de waarden van de molen. De provincie heeft 5 aspecten benoemd op basis waarvan waarden kunnen worden toegeschreven aan de molenbiotoop. Deze 5 aspecten zijn nader onderzocht en uitgewerkt door Dorp, Stad en Land en fungeren als nulmeting. Daarnaast zijn de molenaars/eigenaren voorafgaande aan het onderzoek geïnterviewd. De uitkomsten hiervan zijn in bijlage A opgenomen. De opgehaalde informatie is zoveel mogelijk verwerkt in de analyses. De molen zelf is niet onderzocht.

De 5 aspecten die zijn onderzocht en in beeld gebracht lichten we hier kort toe.

1. Functionele molenstatus

Dit is een beschrijving van de actuele functionele status van de molen, aangeleverd door de Provincie Zuid-Holland.

2. Historische & landschappelijke molencontext

Om te kunnen begrijpen wat er nu nog aanwezig is, zijn historische kaarten geanalyseerd. Niet alleen het gebied direct om de molen, maar ook een groter geheel van land en water is in kaart gebracht. Als methodiek is gekozen voor de Landgoederenbiotoop die de Provincie Utrecht heeft ontwikkeld. Terminologie en legenda's van die methodiek zijn overgenomen.
Een beschrijving in beeld en woord van die elementen die direct samenhangen met de aanwezigheid van de molen.

3. Zicht op de molen en belangrijke zichtlijnen

Op kaart zijn de relevante en te behouden zichtlijnen vastgelegd met een beknopte beschrijving.

4. Windvang

De actuele toestand van de windvang van de molen is gevisualiseerd met behulp van GIS en het Actueel Hoogtebestand en een actuele serie van 8 omgevingsfoto's in de 8 hoofdwindrichtingen. Een beknopte beschrijving van de molenbiotoop ter plaatse, aangeleverd door de provincie Zuid-Holland, gaat hieraan vooraf.

5. Maatschappelijke invulling

De beschrijving van de actuele maatschappelijke invulling.

D. Conclusies

Molen nr. 6 is de oudst bewaard gebleven vijzelmolen in Nederland. Samen met de nabijgelegen andere zes molens, waarvan allemaal nog restanten aanwezig zijn, werden de polders 100 en 140 Morgen bemalen. Vanwege de hoge monumentale waarde en om in te spelen op een mogelijke completering in de toekomst, is rondom deze incomplete molen een bijzondere molenbiotoop aangewezen. Nieuwe ontwikkelingen binnen deze bijzondere molenbiotoop, waarvan de plaats geometrisch is begrensd en verbeeld op kaart 15 in bijlage II van de Omgevingsverordening, zijn mogelijk mits de molen en molenbiotoop op een goede manier ruimtelijk worden ingepast. Hiervan is sprake als rekening wordt gehouden met de in dit molenbiotooprapport omschreven waarden van deze bijzondere molenbiotoop. Nieuwe ontwikkelingen mogen deze waarden niet onevenredig aantasten. Onderstaande aandachtspunten zijn hierbij van toepassing:

1. **Functionele molenstatus**
   Behouden van de incomplete molen in zijn huidige vorm of het completeren ervan tot volwaardige vijzelmolen (zie ook pag. 7 en 8).

2. **Historische en landschappelijke molencontext**
   Behouden, versterken en ontwikkelen van het molenensemble langs de Rotte, in samenhang met alle andere nog aanwezige molenrestanten en structuren van de historische molengangen (zie ook pag. 31en 32).

   Behouden en versterken van de aanwezige cultuurhistorische en landschappelijke waarden op en rondom het molenerf, zoals de tuin, de gedempte boezems, de Hertogmolen en op de molen afgestemde erfbeplantingen (zie ook pag. 33 t/m 36).

   Zichtbaar maken en uitdragen van het verhaal dat de molen, de overige 6 molenrestanten en alle bijbehorende of samenhangende elementen vertellen over de oorspronkelijke inrichting en het gebruik van de polders 100 en 140 Morgen (zie ook pag. 17 t/m 30).

3. **Zicht op de molen en belangrijke zichtlijnen**
   Behouden en versterken van de zichtlijnen van en naar de molen, zoals afgebeeld op pag. 38 (zie ook pag. 37 en 38).

4. Windvang
Waarborgen van voldoende openheid rondom de molen in alle acht op pag. 38, 39 en 40 getoonde windrichtingen ten behoeve van de windvang van en het zicht op de molen, zodat deze in de toekomst als volwaardig maalwerktuig kan functioneren als deze eenmaal is gecompleteerd (zie ook pag. 39 t/m 42).

5. Maatschappelijke invulling
Beter beleefbaar maken van het molencomplex door bijvoorbeeld het verbeteren van het zicht op de afzonderlijke molenrestanten en/of door informatievoorzieningen voor het voorbijkomende extensieve recreatieve verkeer, indien zich hiertoe kansen aandienen (zie ook pag. 43).

1 Functionele molenstatus

De actuele functie van de molen.

De polder De Honderd Morgen werd drooggemaakt krachtens octrooi van 8 oktober 1646. Later, in 1716, werd ook de Bleiswijkse polder De 140 Morgen erbij betrokken. De bemaling van de polder bestond uit zeven molens, verdeeld over een schepradgang met vier molens en een vijzelgang met twee molens. De 140 Morgen werd bemalen door de vijzelgang. Molen nr. 6 was ondermolen en vormde samen met Molen nr. 5 (een wipmolen met vijzel) een tweehoog malende gang vijzelmolens. Het betreft hier een zeer vroege toepassing van vijzels als wateropvoerwerktuig.
Verder had het oostelijk deel van de polder onderbemaling met Molen nr. 7, bijgenaamd De Platluis.

In 1923 besloot het polderbestuur het windgemaal op te doeken en te vervangen door een elektrisch gemaal van 100 pk dat de taak van de zes molens aan de Rotte in 1924 overnam. Ook Molen nr. 7 werd vervangen door een gemaal in de molenromp. Na het in bedrijf komen van het nieuwe gemaal werden de molens gedeeltelijk gesloopt.
Na het stilzetten van de molens in 1924, werd Molen nr. 6 op 13 juni 1925 verkocht aan de laatste molenaar Frans Hertog voor bewoning. In of omstreeks 1927 wordt de molen onttakeld als laatste in de polder.

Op de molenromp is circa 1953-1955 een uitkijkpost (luchtwachtpost) van het Korps Luchtwacht Dienst (KLD) ingericht, met postnummer 5F1 (postnaam Moerkapelle). De molen werd daarvoor met een rand/borstwering van ruim een meter verhoogd. Het doel was het waarnemen van laagvliegende vliegtuigen - het is dan de tijd van de Koude Oorlog. In 1964 is het KLD hier opgeheven en is de functie als luchtwachtpost komen te vervallen.

De romp is eind 2007/begin 2008 van een nieuwe fundering voorzien en opgevijzeld. Het achtkant van de molen is nog geheel aanwezig en heeft als bijzonder kenmerk talloze getrokken merken. De achterwaterloop is nog volledig aanwezig, de voorwaterloop is gedeeltelijk gesloopt. Opvallend is de ligging van de waterlopen. Normaal gesproken liggen voor- en achterwaterloop in elkaars verlengde, maar bij deze molen onder een hoek.

Nabij Molen nr. 6 staat het restant van Molen nr. 5. Ook de restanten van de vier schepradmolens zijn bewaard gebleven en staan eveneens nog langs de Rottedijk.

Op het terrein naast de molen is de Hertogmolen geplaatst, een kleine wipstellingmolen afkomstig van de firma Hertog uit Moerkapelle. Dit molentje is in 1990 gebouwd met als doel er elektriciteit mee op te wekken. De bouwer, die op Molen nr. 6 is geboren als kleinzoon van de laatste molenaar, overleed nog voordat de molen was voltooid. Deze is nadien nooit voorzien van een binnenwerk en heeft

tot 2008 op een plek in de dorpskern van Moerkapelle gestaan. Toen het met sloop bedreigd werd, is besloten de molen over te brengen naar zijn huidige locatie.

Molen nr. 6 is de in 1653 gesloopte vijzelmolen van de Stommeerpolder bij Aalsmeer. Deze polder was omstreeks 1650 drooggemaakt met twee vijzelmolens, waarvan er een in 1653 voor sloop werd verkocht. Vervolgens is de molen in Moerkapelle weer opgebouwd. Het is hierdoor de oudste bewaard gebleven vijzelmolen van ons land. Om die reden is deze molenromp in 2004 voorgedragen om een monumentenstatus te krijgen. Op 20 augustus 2004 heeft de romp de status ‘incomplete molen’ gekregen, waarmee op basis van het toen geldende beleid van de toenmalige Rijksdienst voor de Monumentenzorg rekening werd gehouden met een mogelijke completering van de molen in te toekomst. Om die reden is er voor de molen ook een bijzondere molenbiotoop aangewezen.

2 Historische en landschappelijke molencontext

Historische en landschappelijke ontwikkeling van de molencontext

Om de relatie tussen de individuele molen en het omliggende landschap te begrijpen en op waarde te schatten, kijken we naar de historische ontwikkeling van het gebied en de rol van de molen daarin. Middels een serie historische kaarten door de jaren heen wordt verduidelijkt hoe het landschap zelf maar ook de rol van de molen daarin is veranderd. Vervolgens worden de verdwenen en aanwezige relaties tussen molen en omgeving op 3 schaalniveau's geanalyseerd en vastgesteld.

Molencontext op 3 schaalniveau's

Molenzone
Een molenzone is een gebied waarin zich, min of meer aaneengesloten, verscheidene historische molenplaatsen en molencomplexen, bevinden. Kenmerkend voor een molenzone is zowel de ruimtelijke en/of (waterstaatkundig-) functionele samenhang als de beleefde samenhang tussen de molenplaatsen en -complexen. De samenhang wordt gevormd door de lange lijnen in het landschap als weg- en waterstructuren, polderboezemsystemen en het omringende natuur- en cultuurlandschap. Molen nr. 6 bevindt zich bij het beginpunt van de rivier Rotte waarop het vroeger het polderwater uitsloeg. Langse de Rotte bevonden zich aan beide zijde vele molencomplexen die de polders bemaalden. Dit Rotte-boezemgebied strekt zich uit van Polder de Honderd Morgen of Wilde Venen in het noorden tot Rotterdam in het zuiden waar het water wordt uitgeslagen in het buitenwater van de Nieuwe Maas.

Moleninvloedsfeer
Een moleninvloedsfeer omvat:

- de individuele molenplaats zelf die bestaat uit de molen, het molenerf, de moestuin, bijgebouwen, paden, wateren en beplanting;
- (delen van) een molenensemble of molencomplex zoals een molengang, (tussen-)boezems en kaden en (delen van) paden en wegen, wateren en beplanting;
- de molenbiotoop; een juridisch vastgelegde cirkel met een straal van 400 m. (tenzij anders aangegeven) om de windvang rond de molen te garanderen.
- zichtrelaties van de molen naar de omgeving en vanuit de omgeving naar de molen en/of molenensembles.
- een buffer waarbinnen sprake is van relaties tussen de molen en haar omgeving. Deze omvat boven-genoemde aspecten en delen van de onderliggende landschappelijke onderlegger zoals agrarische en/of poldercomplexen, en basisstructuren als primaire weg- en waterstructuren als rivieren, vaarten en boezems.

De Molengang Moerkapelle, Marius Richters 1920-1930 (Bron: Beeldbank OudZevenhuizenmoerkapelle)

Door de aanwezigheid van restanten van de molengangen en de openheid van de Polder de 100 Morgen of Wilde Venen en de Polder de 140 Morgen zijn de relaties tussen de molens onderling en de omringende omgeving nog beleefbaar. Hierdoor beslaat de moleninvloedssfeer van de molen een groot deel van beide polders.

Molenplaats en molenensemble

- de individuele molenplaats zelf bestaat uit de verschillende onderdelen als de molen (-restanten), het molenerf, de moestuin, bijgebouwen, paden, wateren en beplanting;
- een molenensemble heeft betrekking op de directe omgeving van de molenplaats en haar ruimtelijk - functionele samengang. Dit kan (een deel van) een molencomplex zoals een molengang omvatten en (tussen-)boezems en kaden en (delen van) dijken, paden en wegen en wateren en beplanting.

Molen nr. 6 maakt als ondermolen deel uit van een molentweegang. Alhoewel de tussenboezem is verdwenen is de samenhang tussen de beide molenplaatsen van historisch en landschappelijk belang.

Huidige situatie: De oorsprong van de Rotte in het Rotte-boezemgebied

Molen nr. 6

Molen nr. 6 nabij Moerkapelle is gelegen bij de oorsprong van de veenrivier de Rotte en maakt deel uit van het Rotte-boezemgebied. Molen nr. 6 maakte, als ondermolen van een molentweegang, onderdeel uit van een molencomplex dat polderwater uit de Polder de Honderd Morgen of Wilde Venen en de Polder de 140 Morgen uitsloeg in de Rotte. Langs de Rotte bevonden zich aan beide zijde vele molencomplexen die de polders bemaalden. Dit Rotte-boezemgebied strekt zich uit van Polder de Honderd Morgen of Wilde Venen in het noorden tot Rotterdam in het zuiden waar het water wordt uitgeslagen in het buitenwater van de Nieuwe Maas.

Zoals te zien op de luchtfoto kende het Rotte-boezemgebied aan beide zijden van de rivier een zeer hoge molendichtheid. Door de komst van stoom- en electische gemalen werden de windgedreven poldermolens overbodig en grotendeels afgebroken.

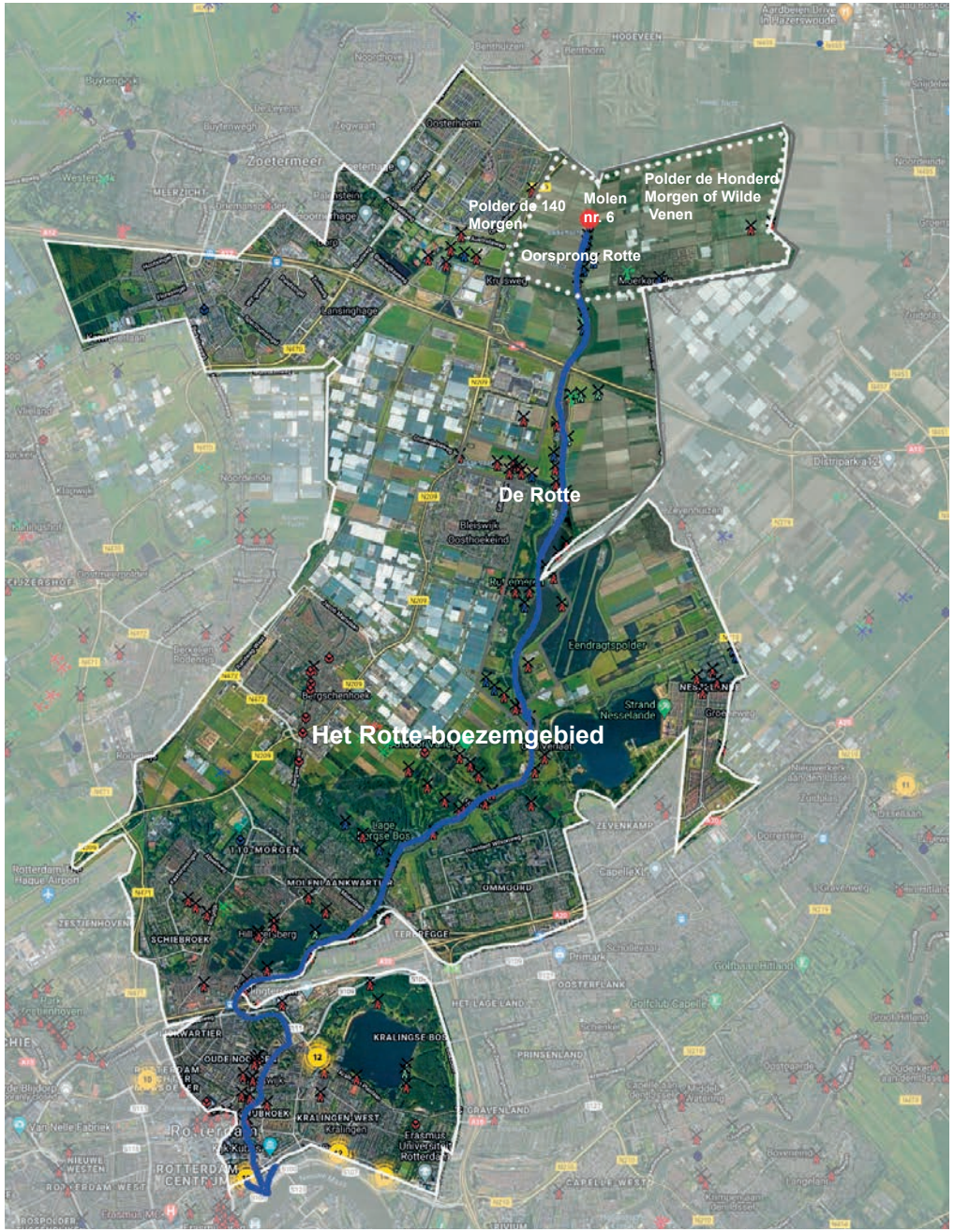

Op de kaart is de molen nr. 6 van de Polder Honderd Morgen of Wilde Venen en de Rotte gelegen in het Rotte-boezemgebied aangegeven (naar Bobbink, 2016).
Eigen bewerking van kaart: Allemolenskaart.nl

Historische ontwikkeling polder- en molencomplexen

Kaart van Schieland en Krimpenerwaard (1745) (Bron: RCE)

Van veen, naar plassen, naar droogmakerij

De kaart geeft de situatie aan in 1745. Te zien is hoe de natte vervening heeft geleid tot een groot plassengebied. Het noordelijke gebied van Polder de Honderd Morgen of Wilde Venen en de Polder de 140 Morgen is al drooggemaakt maar het omringend land is nog grotendeels een plassengebied.

Molen nr. 6 is een van de 7 molens die het polderwater via tussenboezem uitmaalden in de Rotte. De molen bevindt zich dicht bij de oorsprong van de rivier de Rotte. De Rotte is ontstaan als veenriviertje dat ontsprong op het hoogste punt van een veenkoepel. Dit hoogste punt zal zich ongeveer tussen Benthuizen, Hazerswoude en Moerkapelle hebben bevonden in het gebied dat het Hoge Veen werd genoemd.

- Vanaf het jaar 1000 n.C. trokken boeren het woeste veengebied in en brachten het in cultuur.
- Rond 1300 was het veengebied volledig ontgonnen en lagen er akkers, weilanden en nederzettingen. De sloten ontwaterden direct op de Rotte met inklinking tot gevolg. Veenmolens werden ingezet om de gronden droog te houden. Ook begon men met het afsteken van turf, eerst met de droge vervening boven de waterspiegel. Later ging men over tot natte vervening onder de waterspiegel. Zo ontstonden steeds grotere plassen.
- Van de 16de tot de 18de eeuw onstond hierdoor een groot uitgestrekt plassengebied. Toen de turf was gewonnen, hadden deze plassen nauwelijks nog economische waarde.
- Vanaf de 17de eeuw werden plannen ontwikkeld om de plassen droog te maken. Halverwege de 17de eeuw werden de eerste plassen in het noorden van het gebied drooggemaakt.
- In 1716 verwierf de gemeente tevens de Honderveertig Morgen. Deze werd eenvoudig drooggemaakt door de plas leeg te laten lopen via de Polder de Hondermorgen en Wilde Venen.

Kaart van Het Hooge Heemraedt schap van Schielandt (1684) HHSK

Van veen, naar plassen, naar de polder

Vanaf de 17de eeuw werden plannen ontwikkeld om het plassengebied, dat was ontstaan door de lucratieve turfwinning, droog te malen. De kaart van het waterschap uit 1684 geeft het ontwerp van de nieuw aan te leggen polderindeling aan. Het gebied is, op het moment dat deze nieuwe polderindeling wordt ontworpen, nog grotendeels een plassengebied dat is ontstaan door de winning van veen voor brandstof. De gemeente Rotterdam en het hoogheemraadschap maken dan al plannen om het gebied tussen Moerkapelle en Hillegersberg, als al het veen is gedelfd, weer droog te malen en geschikt te maken als landbouwgebied. Polder de Honderd Morgen of Wilde Venen was een van de eerste gebieden die werden drooggemaakt. Voor de droogmaking van deze polder werd octrooi verleend op 8 oktober 1646. De droogmaking van deze polder werd rond 1655 voltooid, de polder werd tot 1924 op windkracht bemalen door 7 molens verdeeld over een molentweegang, een molenviergang en een zevende molen die dienstdeed als onderbemaling van een deel van de polder.

Op deze kaart is te zien dat de Polder de Honderd Morgen of Wilde Venen al is drooggemaakt en ingericht. Polder de 140 Morgen is nog een veenplas. Dit deel zal ook worden toegevoegd aan het bemalingssysteem.

Molentweegang en molenviergang

Op de afbeeldingen is het bemalingssysteem van de polder te zien. Door de veenwinning was de bodem van de droogmakerij laag gelegen ten opzichte van de Rotte waarop het overtollige polderwater moest worden geloosd.

Met behulp van getrapte bemaling bestaande uit twee molengangen, een twee- en een viermolengang, werd de droogmaking van de Polder de Honderd Morgen of Wilde Venen in 1655 voltooid. De molens nr. 1 t/m nr. 4 vormden een schepradgang. In 1657 werd hier de 'hulpmolen' nr. 7 aan toegevoegd die dienst deed als onderbemaling van een deel van de polder'.

De molens nr. 5 en nr. 6 vormden samen een vijzelgang met een tussenboezem. Vanuit de Kleine Duikertocht maailde Molen nr. 6 het polderwater naar een tussenboezem. Waarna Molen nr. 5 het water uitsloeg op de Rotte-boezem. De polder werd tot 1924 op windkracht bemalen door 7 molens verdeeld over een molentweegang en een molenviergang.

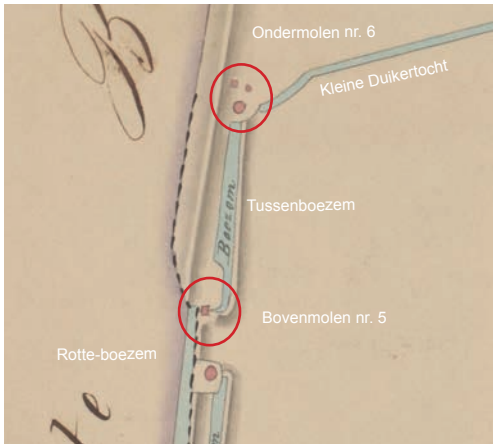

Detail van de molentweegang.
Detail van kaart uit 1857 van de Polder de Wilde Veene (bestaande uit de polders 100-Morgen of Wilde Veenen en 140-Morgen), gemeente Bleiswijk en Moerkapelle (Bron: Nationaal Archief)

Bemalingssysteem van de Polder de Honderd Morgen of Wilde Venen met een tweemolengang en een viermolengang die werd uitgebreid met een ondermolen nr. 7. Kaart uit 1857 van de Polder de Wilde Veene (bestaande uit de polders 100-Morgen of Wilde Veenen en 140-Morgen), gemeente Bleiswijk en Moerkapelle (Bron: Nationaal Archief)

20ste eeuwse ontwikkelingen

Tot 1924 worden de twee polders bemalen door de 7 molens via twee molengangen. In 1924 kreeg de gemeente Moerkapelle aansluiting op het elektriciteitsnet waardoor men kon overgaan op elektrische bemaling. Er werd een nieuw gemaal van 120 pk gebouwd.

In 1925 werden de molens gedeeltelijk gesloopt die daarna voor bewoning van oud-molenaars en hun nazaten bleven staan. Op de tweede kaart is te zien dat de tussenboezems werden gedempt.

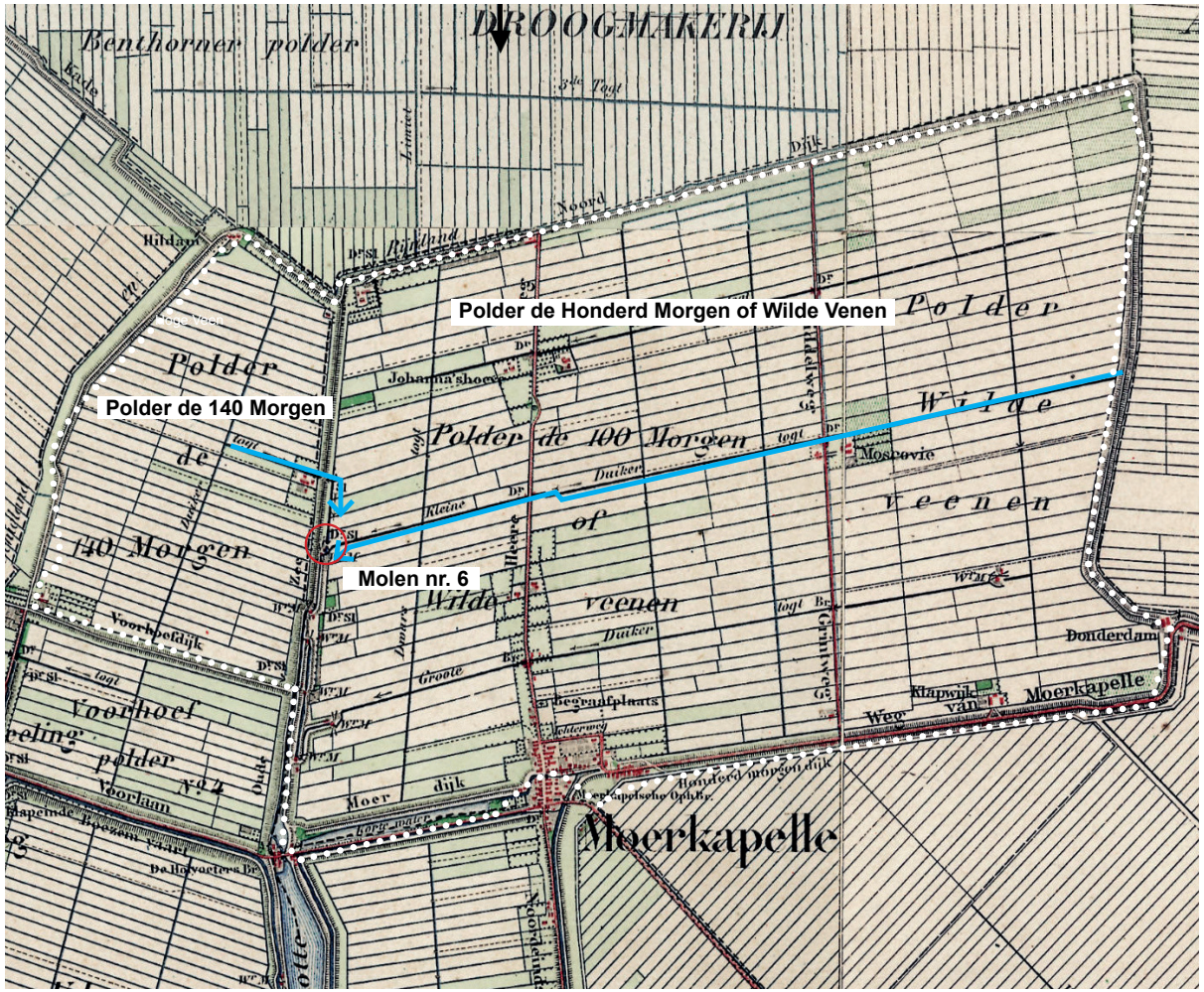

Tot 1924 worden de twee polder bemalen door de 7 molens.
(Bron: Topografische Kaart uit 1880, Topotijdreis)

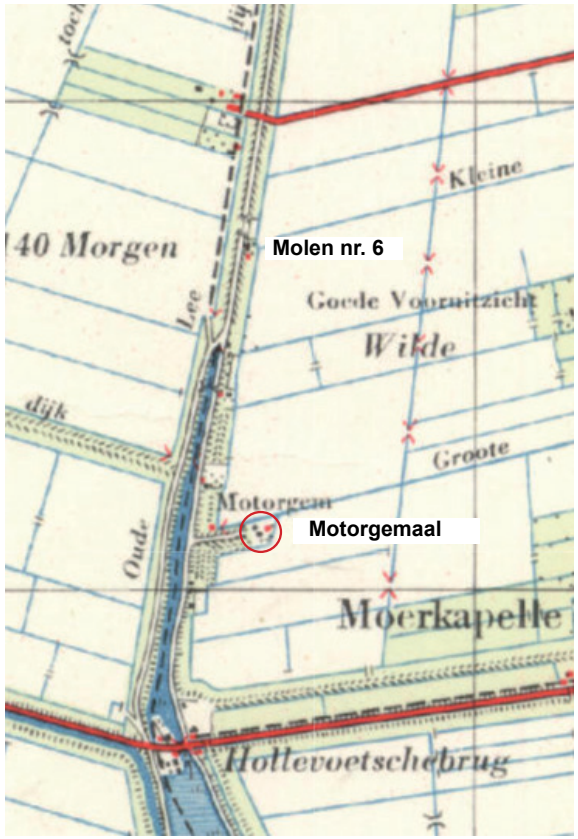

In 1924 wordt de molenbemaling vervangen door een motorgemaal. De molens werden deels gesloopt en de waterlopen en tussenboezems werden gedempt.
(Bron: Topografische Kaart uit 1950, Topotijdreis)

Molencontext schaalniveau molenzone

Molenzone noordelijk Rotte-boezemgebied

Aan beide zijden van de Rotte bevonden zich molencomplexen. De Rotte, als hoofdboezem reeg deze complexen ruimtelijk aan elkaar. Het molencompex van de Polder de Honderd Morgen of Wilde Venen en de Polder de 140 Morgen waarvan Molen nr. 6 deel uitmaakt, bevindt zich op een bijzondere plek in deze molenzone: bij de oorsprong van de Rotte.

Door toename van visuele barrieres en (gedeeltelijke) afbraak van molens is de beleefbaarheid van de molenzone aangetast maar in potentie nog aanwezig. Er zijn mogelijkheden om de beleefbaarheid en onderlinge samenhang tussen de opeenvolgende resterende molenplaatsen -complexen en molengangen te versterken.

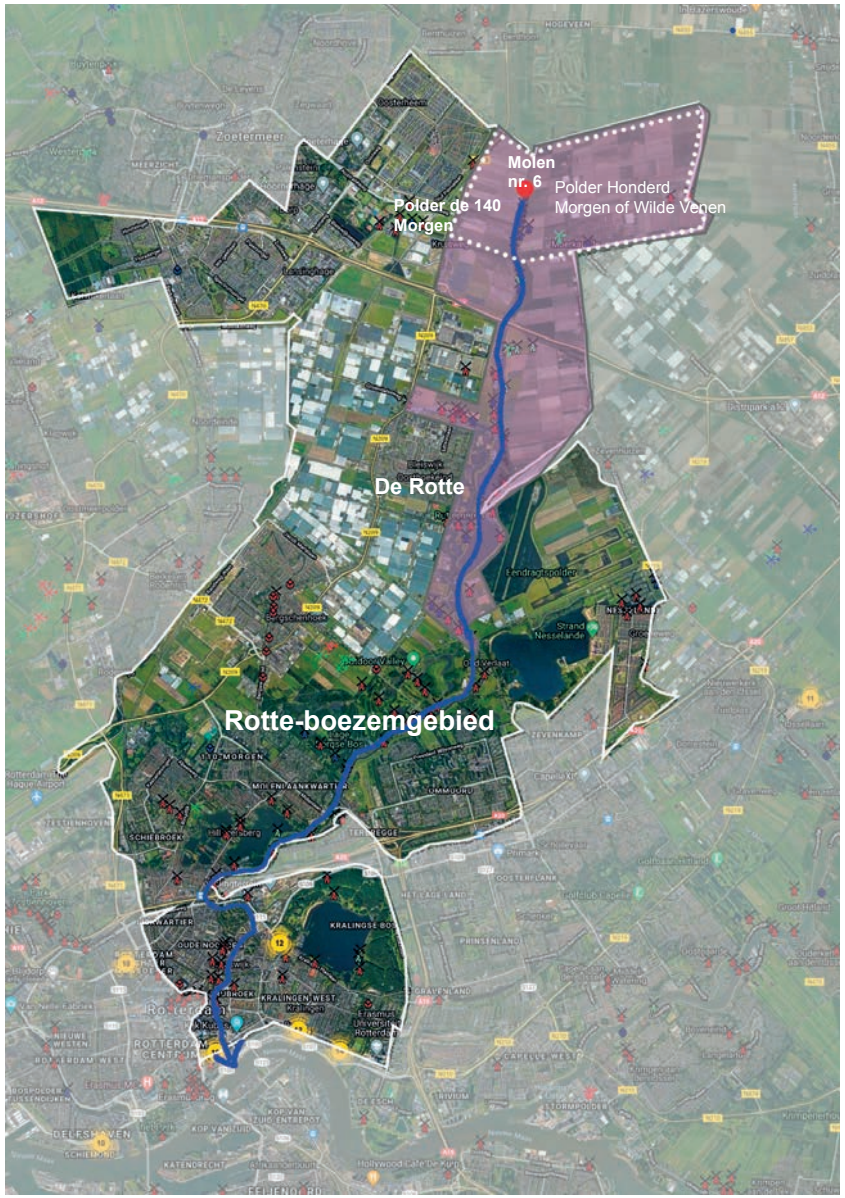

Voorstel Molenzone noordelijke Rotte-boezemgebied.

- molen (-restant) aanwezig
- molen verdwenen
- landmark
- bijgebouwen aanwezig
- bijgebouwen verdwenen
- beeldbepalende beplanting
- lijnvormige bebouwing aanwezig
- lijnvormige bebouwing verdwenen
- molenbiotoop
- basisstructuur water aanwezig
- basisstructuur water verdwenen
- water-lijnen aanwezig
- water-lijnen verdwenen
- wegen aanwezig
- wegen verdwenen
- paden aanwezig
- paden verdwenen
- watervlakken aanwezig
- watervlakken verdwenen
- molenerf en -land aanwezig
- molenerf en -land verdwenen
- moestuin en -land aanwezig
- moestuin en -land verdwenen
- brug/heul/sluis aanwezig
- brug/heul/sluis verdwenen
- molenzone
- moleninvloedsfeer

Molencontext schaalniveau moleninvloedsfeer

Landschappelijke onderlegger & basisstructuren

De molen nr. 6 is gelegen op de Rottedijk tussen de Polder de Honderd Morgen of Wilde Venen en de Polder de 140 Morgen.
De Rottedijk is een continu dijklichaam dat zich uitstrekt van Moerkapelle tot Hillegersberg. De molen bevindt zich als onderdeel van een molencomplex aan deze Rottedijk. Het molencomplex is gelegen aan de oorsprong van de rivier de Rotte en sloeg hier ook het polderwater op uit. De oorspronkelijke verkavelingstsructuren van de Polder de Honderd Morgen en Wilde Venen en de Polder de 140 Morgen zijn aangetast door schaalvergroting maar de beide polders hebben wel hun openheid en landelijke karakter grotendeels behouden.

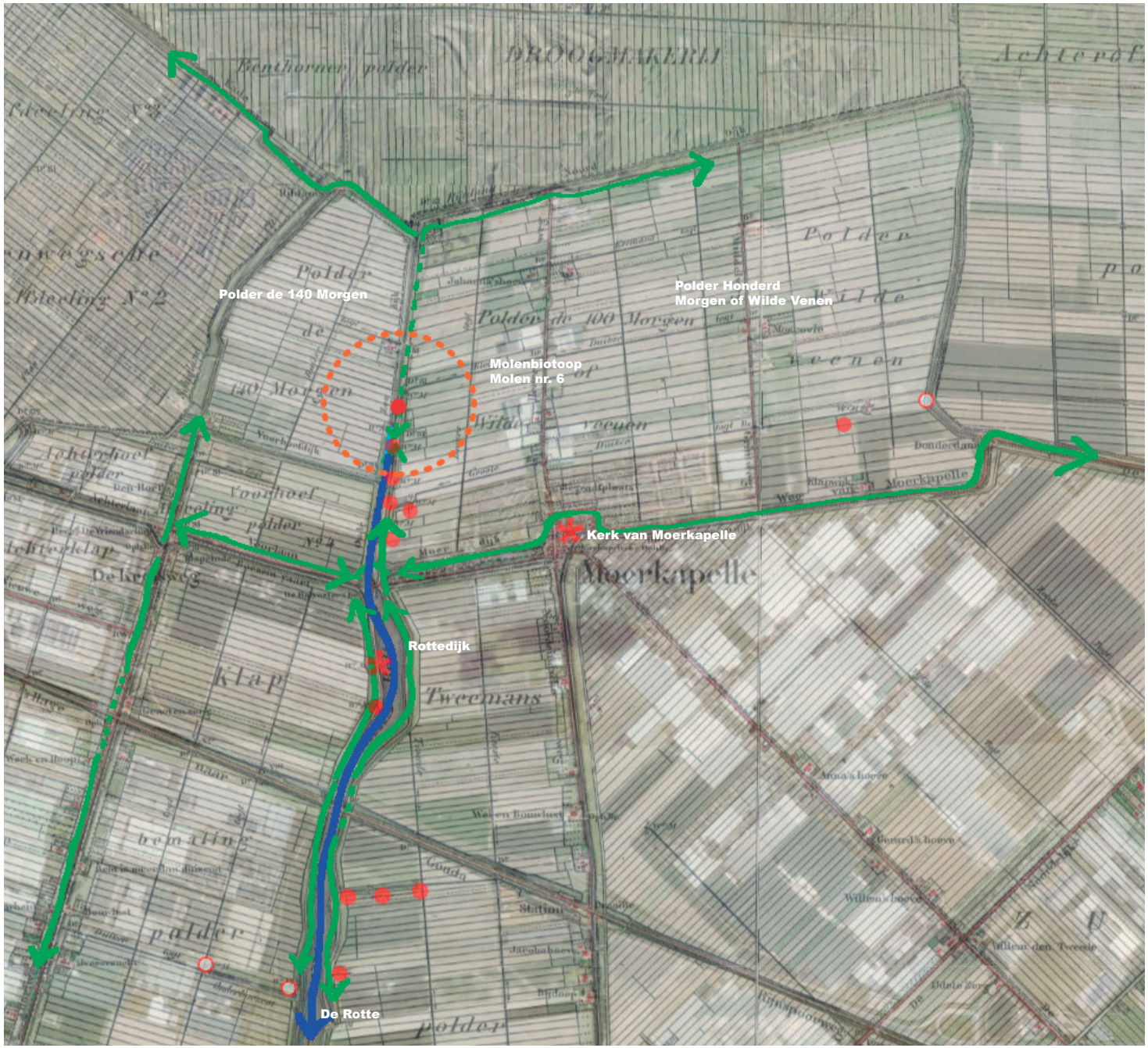

- molen (-restant) aanwezig
- molen verdwenen
- landmark
- bijgebouwen aanwezig
- bijgebouwen verdwenen
- beeldbepalende beplanting
- lijnvormige bebouwing aanwezig
- lijnvormige bebouwing verdwenen
- molenbiotoop
- basisstructuur water aanwezig
- basisstructuur water verdwenen
- water-lijnen aanwezig
- water-lijnen verdwenen
- wegen aanwezig
- wegen verdwenen
- paden aanwezig
- paden verdwenen
- watervlakken aanwezig
- watervlakken verdwenen
- molenerf en -land aanwezig
- molenerf en -land verdwenen
- moestuin en -land aanwezig
- moestuin en -land verdwenen
- brug/heul/sluis aanwezig
- brug/heul/sluis verdwenen
- molenzone
- moleninvloedsfeer

Molencontext schaalniveau moleninvloedsfeer

Waterlijnen en (land-)paden

De oorspronkelijke slotenverkavelingsstructuur is aangetast.
De Grote Duikerstocht van de molenviergang is nog intact.
Van de Kleine Duikertocht, waaruit ondermolen nr. 6 van de molentweegang polderwater opvijzelde naar de tussenboezem, is maar een klein restant aanwezig.

Informele land- en/of kerkepaden liepen dwars door de polders en verbonden de Rottedijk met de omgeving.

Analyse polder- en molencomplex

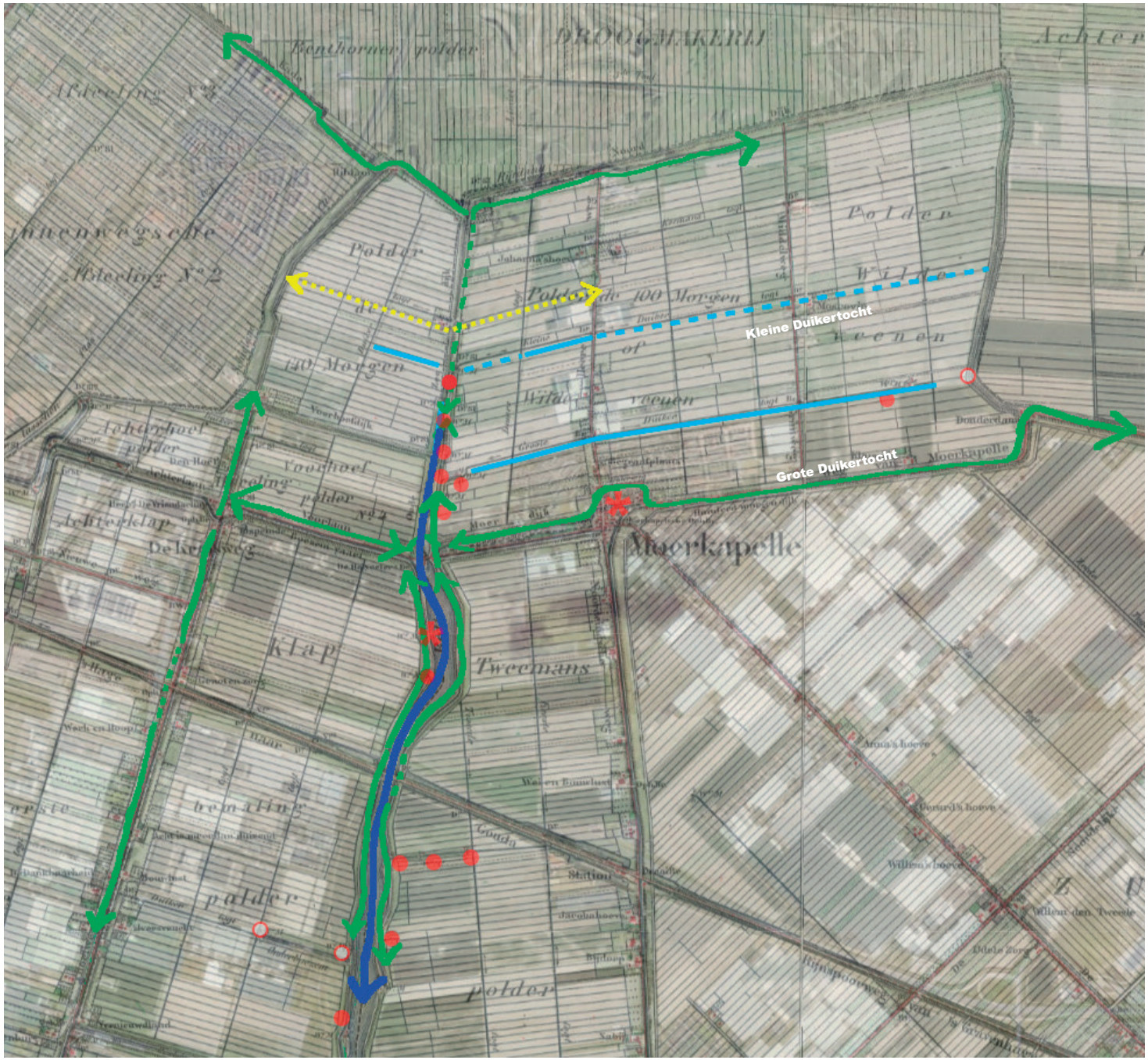

- molen (-restant) aanwezig
- molen verdwenen
- landmark
- bijgebouwen aanwezig
- bijgebouwen verdwenen
- beeldbepalende beplanting
- lijnvormige bebouwing aanwezig
- lijnvormige bebouwing verdwenen
- molenbiotoop
- basisstructuur water aanwezig
- basisstructuur water verdwenen
- water-lijnen aanwezig
- water-lijnen verdwenen
- wegen aanwezig
- wegen verdwenen
- paden aanwezig
- paden verdwenen
- watervlakken aanwezig
- watervlakken verdwenen
- molenerf en -land aanwezig
- molenerf en -land verdwenen
- moestuin en -land aanwezig
- moestuin en -land verdwenen
- brug/heul/sluis aanwezig
- brug/heul/sluis verdwenen
- molenzone
- moleninvloedsfeer

Molencontext schaalniveau moleninvloedsfeer

Moleninvloedsfeer Molen nr. 6

De molen bevindt zich op een bijzondere plek in het landschap bij de oorsprong van de Rotte en het begin van het Rotte-boezemgebied in een historisch molencomplex. Alhoewel het slotenverkavelingspatroon, systeem van tochten is aangetast en het molencomplex door de verwijdering van molenrompen en wieken niet meer vanaf grote afstand herkenbaar is, is de relatie tussen het molencomplex en het landschap nog kerkenbaar. Het open karakter en landelijke karakter van de beide polders en de Rottedijk draagt hieraan bij.
Binnen de moleninvloedsfeer zijn er mogelijkheden de historische landschappelijke samenhang te herstellen.

Moleninvloedsfeer

- molen (-restant) aanwezig
- molen verdwenen
- landmark
- bijgebouwen aanwezig
- bijgebouwen verdwenen
- beeldbepalende beplanting
- lijnvormige bebouwing aanwezig
- lijnvormige bebouwing verdwenen
- molenbiotoop
- basisstructuur water aanwezig
- basisstructuur water verdwenen
- water-lijnen aanwezig
- water-lijnen verdwenen
- wegen aanwezig
- wegen verdwenen
- paden aanwezig
- paden verdwenen
- watervlakken aanwezig
- watervlakken verdwenen
- molenerf en -land aanwezig
- molenerf en -land verdwenen
- moestuin en -land aanwezig
- moestuin en -land verdwenen
- brug/heul/sluis aanwezig
- brug/heul/sluis verdwenen
- molenzone
- moleninvloedsfeer

Moleninvloedsferen in de molenzone van het Rotte-boezemgebied

Molen nr. 6 bevindt zich in de nabijheid van molen nr. 2/A-1 in Bleiswijk. De beide invloedsferen lopen in elkaar over. De Rottedijk en de rivier de Rotte zijn hierin de belangrijkste historische lange lijnen die de molenbiotopen en moleninvloefsferen met elkaar verbinden.

Molentweegang en molenviergang

De samenhang tussen de beide molengangen is nog intact. Het polder-boezemsysteem met tussenboezems en tochten van de tweemolengang van Molen nr. 6 is niet meer leesbaar. Wel zijn er sterke zichtrelaties en waardevolle sequentie van de opeenvolgende molenrestanten. Door de aaneengesloten ligging van beide molengangen zijn deze niet los van elkaar te beschouwen.

- molen (-restant) aanwezig
- molen verdwenen
- landmark
- bijgebouwen aanwezig
- bijgebouwen verdwenen
- beeldbepalende beplanting
- lijnvormige bebouwing aanwezig
- lijnvormige bebouwing verdwenen
- molenbiotoop
- basisstructuur water aanwezig
- basisstructuur water verdwenen
- water-lijnen aanwezig
- water-lijnen verdwenen
- wegen aanwezig
- wegen verdwenen
- paden aanwezig
- paden verdwenen
- watervlakken aanwezig
- watervlakken verdwenen
- molenerf en -land aanwezig
- molenerf en -land verdwenen
- moestuin en -land aanwezig
- moestuin en -land verdwenen
- brug/heul/sluis aanwezig
- brug/heul/sluis verdwenen
- molenzone
- moleninvloedsfeer

Molenensemble

Samenhang molentweegang en molenviergang

Door de aaneengesloten ligging van beide molengangen zijn deze niet los van elkaar te beschouwen. Met de verwijdering van wieken en/of molenrompen zijn de molens echter niet meer van veraf in samenhang zichtbaar. Doordat de molens niet meer in bedrijf zijn, is het garanderen van de windvang op dit moment niet nodig. Mogelijk is dat in de toekomst ooit anders. Hierdoor kunnen de bomen op de molenplaatsen uitgroeien.

Het polder-boezemsysteem met tussenboezems en tochten van beide molengangen is door demping van de tussenboezems en delen van de tochten ook niet meer duidelijk herkenbaar.

Ondanks de aantastingen is de ruimtelijke samenhang tussen de beide molengangen is nog intact.
Het molencomplex toont zich niet meer direct in z'n geheel naar de omgeving. De molenrestanten onthullen zich langzaam bij een wandeling langs de Rottedijk. Het opgaande groen geeft het molenensemble een intiem landelijk en dorps karakter. De hoge molenromp van Molen nr. 6 markeert door de hoogte het molencomplex in het landschap.

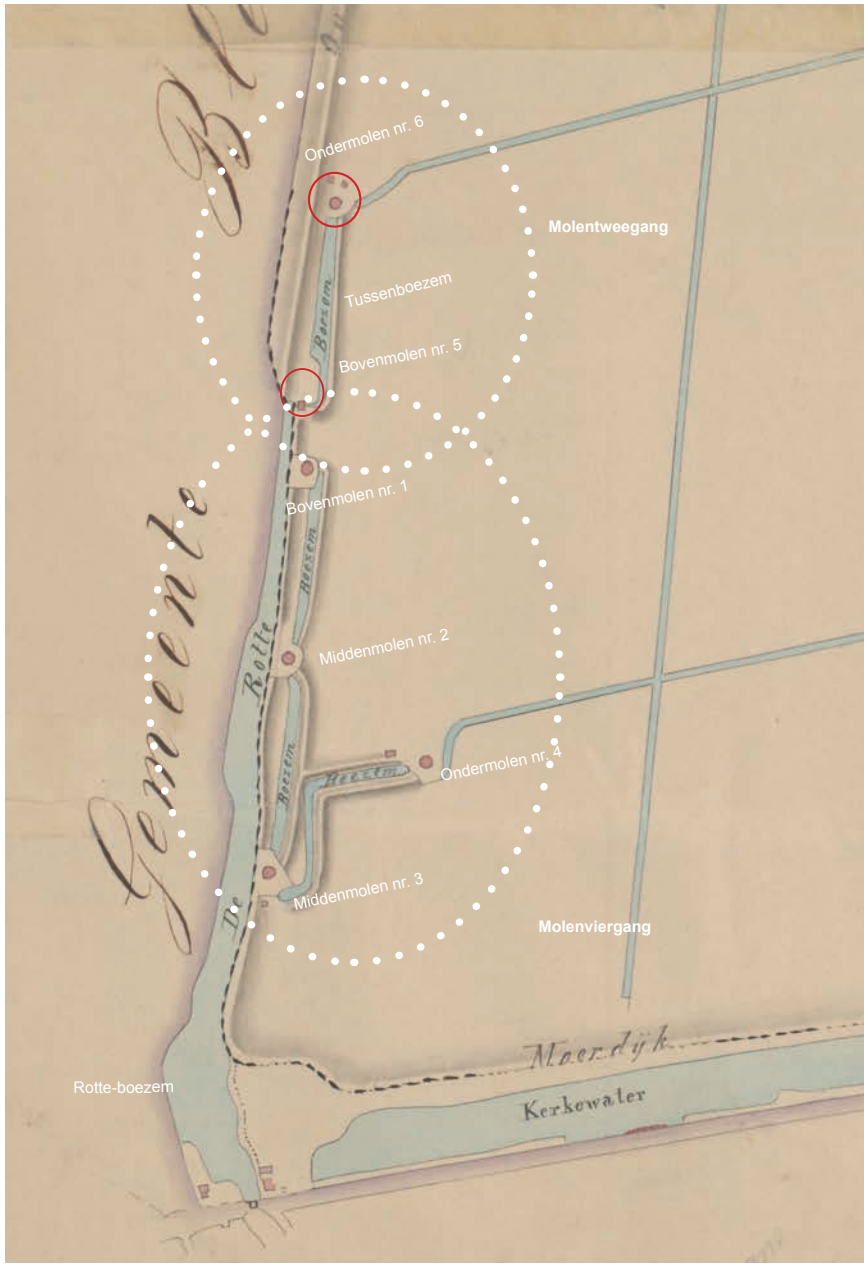

De molentweegang en molenviergang. Detail van kaart uit 1857 van de Polder de Wilde Veene (bestaande uit de polders 100-Morgen of Wilde Veenen en 140-Morgen), gemeente Bleiswijk en Moerkapelle (Bron: Nationaal Archief)

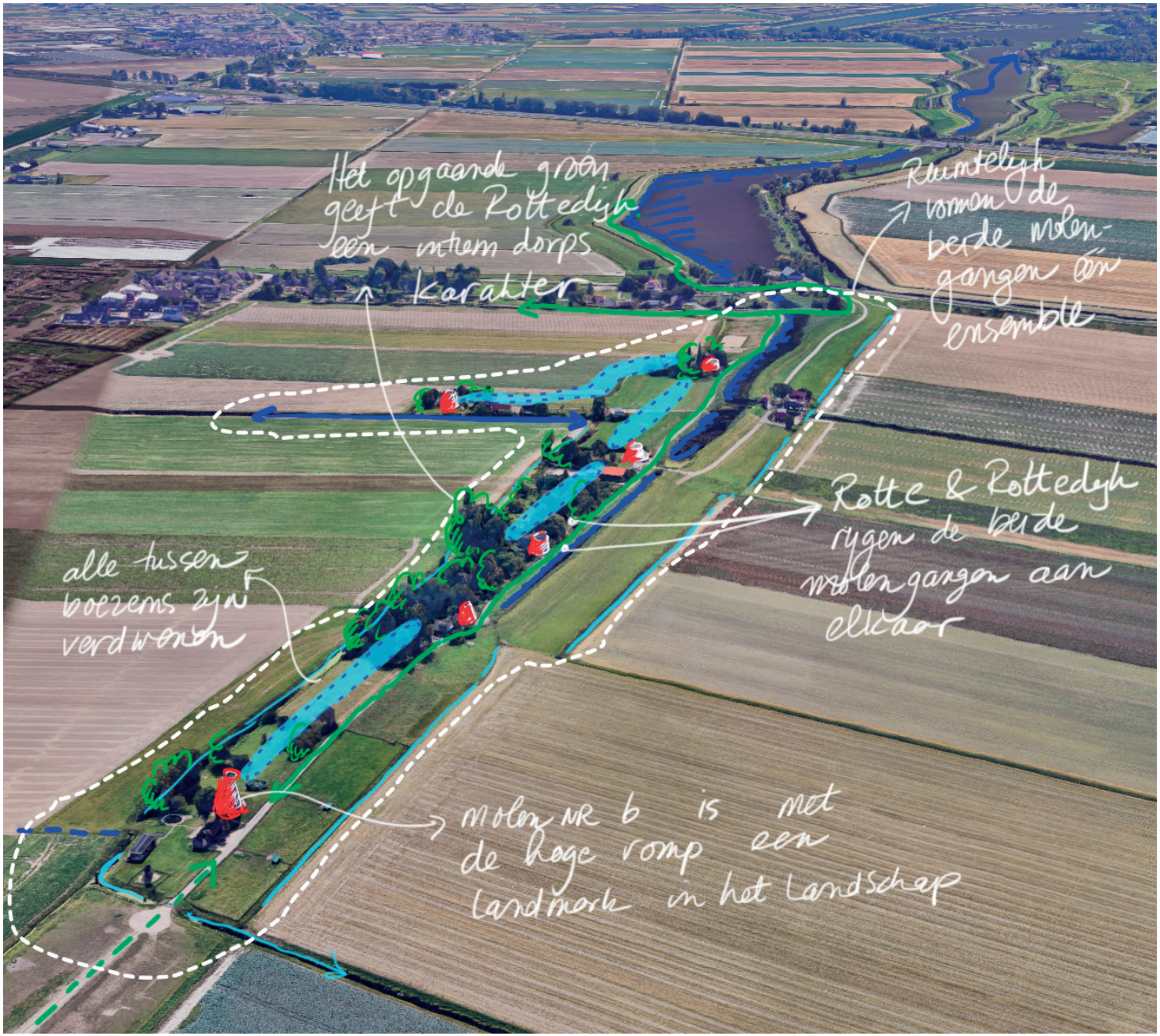

Het ensemble van de twee molengangen gezien vanuit het noorden.

- molen (-restant) aanwezig
- molen verdwenen
- landmark
- bijgebouwen aanwezig
- bijgebouwen verdwenen
- beeldbepalende beplanting
- lijnvormige bebouwing aanwezig
- lijnvormige bebouwing verdwenen
- molenbiotoop
- basisstructuur water aanwezig
- basisstructuur water verdwenen
- water-lijnen aanwezig
- water-lijnen verdwenen
- wegen aanwezig
- wegen verdwenen
- paden aanwezig
- paden verdwenen
- watervlakken aanwezig
- watervlakken verdwenen
- molenerf en -land aanwezig
- molenerf en -land verdwenen
- moestuin en -land aanwezig
- moestuin en -land verdwenen
- brug/heul/sluis aanwezig
- brug/heul/sluis verdwenen
- molenzone
- moleninvloedsfeer

Analyse molenplaats

De molenplaats van Molen nr. 6 is in opzet weinig veranderd ten op zichte van de minuutplans uit de periode 1811-1832.

- Van de molen resteert de molenromp gesitueerd op het verhoogde talud van het dijklichaam. De gedempte achterwaterloop is nog herkenbaar in de verharding en gemetselde toog is nog aanwezig.
- Van het zomerhuis zijn nog delen aanwezig.
- De tuin bevindt zich nog op dezelfde plaats waar ook de minuutplans de ligging van een tuin aanduiden.
- De gedempte boezem is nu ook in gebruik als tuin.
- De dijk van de Rottekade rondom de molenplaatsen was en is nog steeds in gebruik als weidegronden

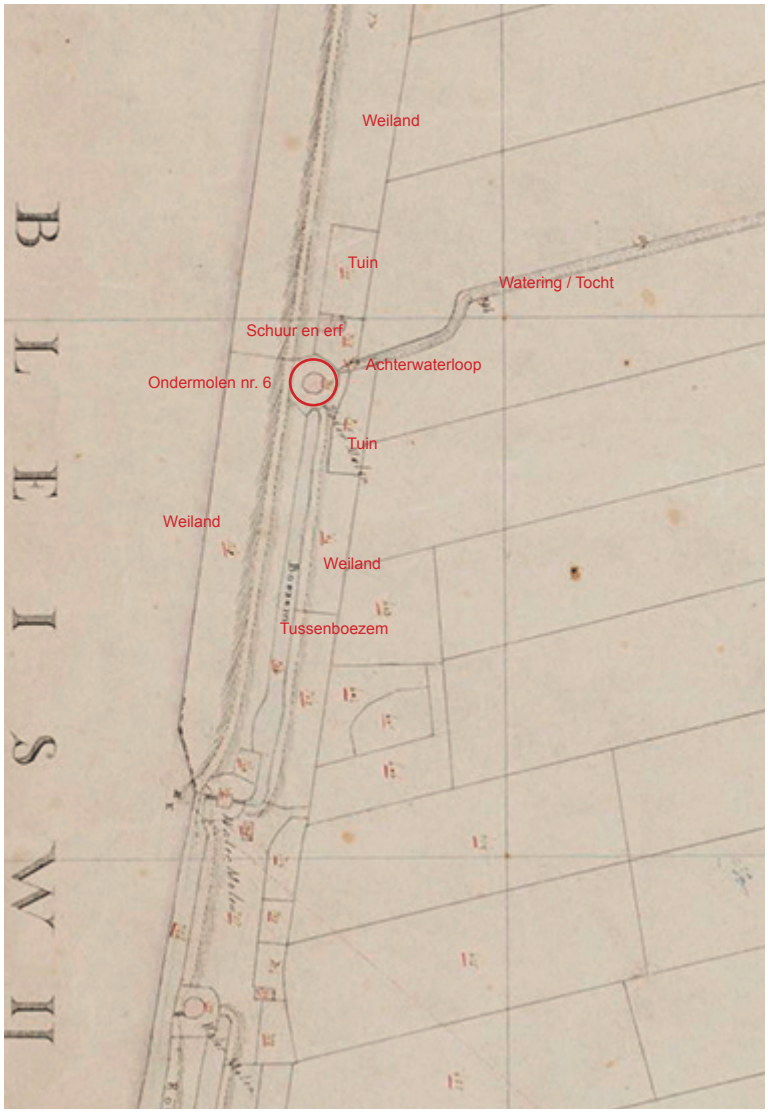

Ligging van de molen nr. 2/A-1 en gebruik volgens de minuutplans van de gemeente Bleiswijk, sectie B 1.ZD. (Bron: Nationaal Archief)

Luchtfoto huidige situering poldermolen nr. 6

De molenplaats

Een lange landweg vanaf de Voorlaan/Moerkapelse Zijde leidt over de Rottedijk langs de molenviergang en de bovenmolen van de molentweegang naar de molenplaats van ondermolen nr. 6. Het erf wordt in het midden gemarkeerd door een hoge iep. Op de plaats van schuur uit de minuutplan staat een nieuwe schuur.

De molenromp bevindt zich verhoogd op het dijktalud. Hierachter bevindt zich de tuin met enkele fruitbomen. Het groene dijktalud van de Rottedijk strekt zich uit tot het einde van de polderrand. De molenplaats ligt vrij open en zichtbaar in het landschap.

De molen

Een stenen trap leidt naar de molenromp op het verhoogde dijktalud.
Ten zuiden van de molen bevond zich de tussenboezem.
Ten oosten van de molenbelt bevond zich de achterwaterloop. Deze achterwaterloop is gedempt maar nog zichtbaar in de verharding.
Op het trace van de achterwaterloop is een zwembad gesitueerd. De waterpoort met gemetselde toog is nog aanwezig. Naast de molen staat ook een schoorsteen.

Schuur

Op de oorspronkelijke plek van de schuur (minuutplans) staat een nieuwe schuur. Naast de schuur zijn restanten van een waterput en regenbak aanwezig.

Groen en beplanting

- Op de plek van de oorspronkelijke tuinen (volgens de minuutplans) bevinden zich nu ook nog de tuinen en boomgaarden.
- De gehele dijk was in gebruik voor de beweiding. De dijktaluds zijn nu in gebruik als schapenweiden met schapenstalletjes.
- Langs de waterkanten van de oostelijke teensloot groeien diverse soorten geboomte. Onder andere wilgen en essen. Deze fungereerden als natuurlijke oeverbeschoeing en boden gerief- en brandhout.

Analyse molenplaats

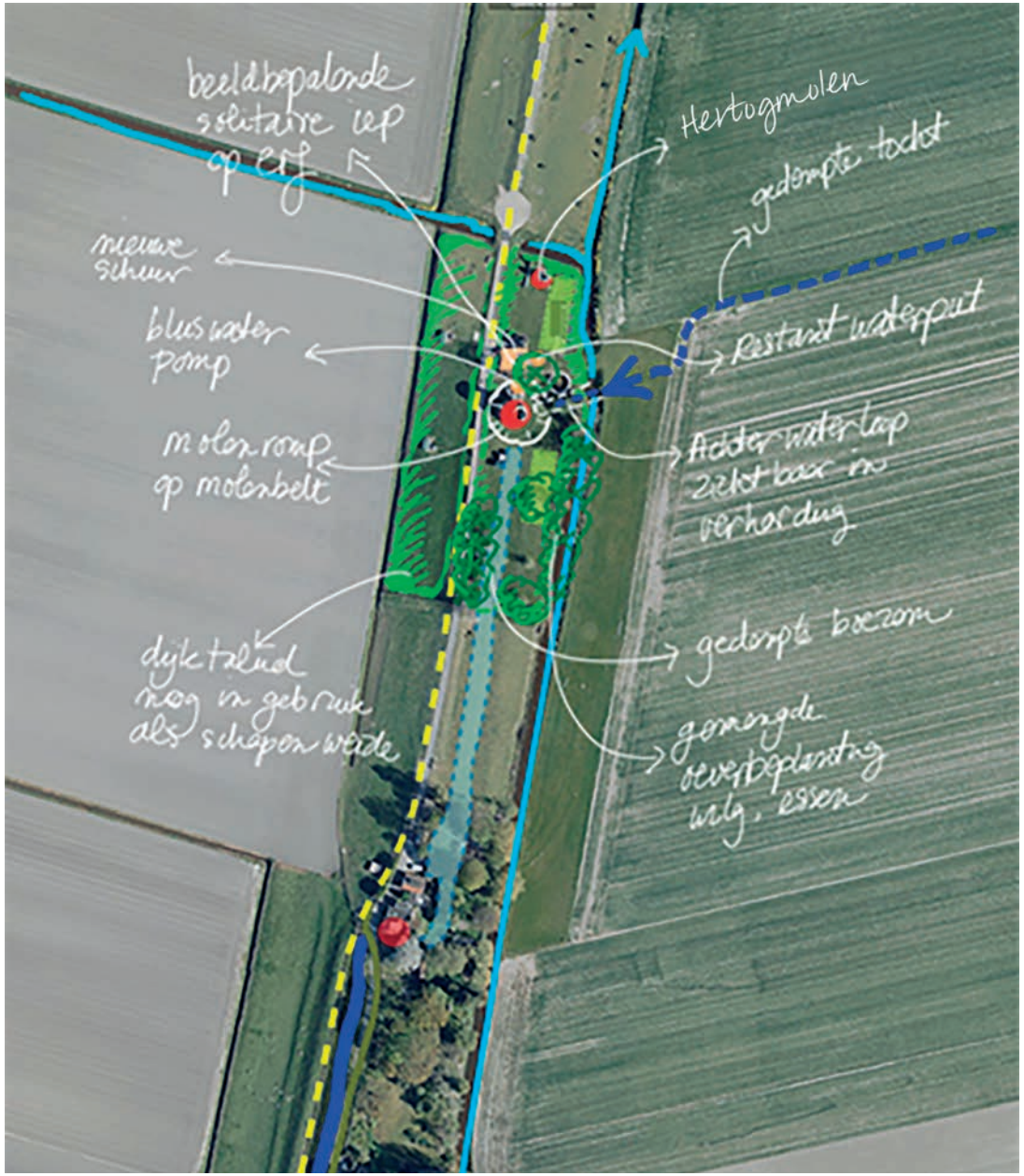

- molen (-restant) aanwezig
- molen verdwenen
- landmark
- bijgebouwen aanwezig
- bijgebouwen verdwenen
- beeldbepalende beplanting
- lijnvormige bebouwing aanwezig
- lijnvormige bebouwing verdwenen
- molenbiotoop
- basisstructuur water aanwezig
- basisstructuur water verdwenen
- water-lijnen aanwezig
- water-lijnen verdwenen
- wegen aanwezig
- wegen verdwenen
- paden aanwezig
- paden verdwenen
- watervlakken aanwezig
- watervlakken verdwenen
- molenerf en -land aanwezig
- molenerf en -land verdwenen
- moestuin en -land aanwezig
- moestuin en -land verdwenen
- brug/heul/sluis aanwezig
- brug/heul/sluis verdwenen
- molenzone
- moleninvloedsfeer

3 Zicht op de molen en belangrijke zichtlijnen

De verhoogde molenstomp van Molen nr. 6 is vanuit verschillende richtingen van verre zichtbaar. Fraaie zichtvelden op het hele lint met molenstompen langs de bovenloop van de Rotte zijn er vanaf de Voorlaan en vanaf de Nieuwe Hoefweg (N209) ten oosten van Zoetermeer. Ten noorden van Moerkapelle zijn er zichtvelden op de molenstomp vanaf de Herenweg en vanaf een zijweg daarvan in westelijke richting.

Molen

Zichtveld

Lengteas zichtveld

Zichtlijn

4 Windvang

De invloed van de nabije bebouwing en beplanting rond de molen op de toe- en afvoer van wind.

Dit molenrestant staat in een ongerept polderlandschap samen met de andere restanten van de zes molens die oorspronkelijk de polder de Honderd Morgen of Wilde Venen bemaalden. Er is sprake van een ensemblewaarde omdat de oorspronkelijke polderstructuur nog goed afleesbaar en de bijbehorende elementen herkenbaar aanwezig. Rondom Molen nr. 6 komen op het erf enkele beplantingen voor die overwegend bij een traditioneel poldermolenerf horen, zoals fruitbomen en laagblijvende beplatingen voor enige beschutting. Op het moment dat de molen gecompleteerd zou worden, zou deze een vrijwel optimale windvang krijgen, zeker in de windrichtingen zuidwest, west en noordwest. Direct ten noorden van de molen staat een schuurtje met daarachter de hier naartoe verplaatste Hertogmolen. Aan de andere kant van de weg staat op ongeveer 180 meter afstand een boerderij met opgaande erfbeplantingen. Ten noordoosten staat een laag zomerhuisje dat nauwelijks boven de kruin van het maaiveld rondom de iets verhoogd staande molen uitkomt. Ten zuiden bevinden zich op ongeveer 150 meter afstand beplantingen rondom het erf van de voormalige Molen nr. 5. Ook staan hier enkele opstallen die tot dit molenerf behoren en de ondertoren van de voormalige wipmolen zelf.

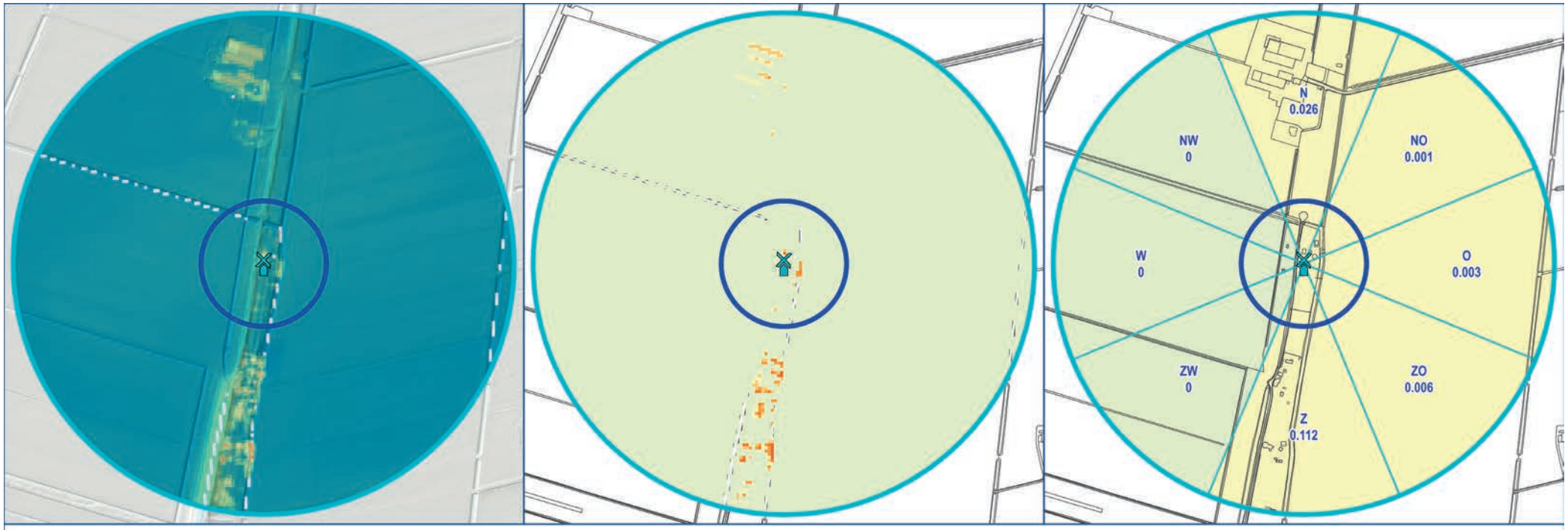

legenda

algemeen

- locatie molen
- buffer 100 meter
- grens 400 meter

AHN3, meters t.o.v. NAP

- -5m en lager
- 0
- 5
- 10
- 15
- 30
- 60m en hoger

overschrijding in meters

- geen
- minder dan 1 m
- 1 - 2
- 2 - 4
- 4 - 6
- 6 - 10
- 10 - 15
- 15 - 20
- 20 - 30
- 30 - 40 m

gemiddelde overschrijding per windrichting in meters

- geen
- minder dan 0.2
- 0.2 - 0.4
- 0.4 - 0.8
- 0.8 - 1.2
- 1.2 - 1.7

0 200 400 m

N

Polder de Honderd Morgen of Wilde Venen, Nr. 6

Molendatabase nr.556

Volledig buiten BSD

Foto's vanaf maaiveld in 8 windrichtingen (Opname juni 2021).

Z

ZW

W

NW

5 Maatschappelijke invulling

De educatieve, recreatieve of sociale betekenis van de molen voor zijn bredere omgeving.

De nr. 6 vervult momenteel geen recreatieve of educatieve functie. De molen fungeert met haar historische ligging aan de oorsprong van de Rotte wel als markant herkenningspunt voor het passerende fiets- en wandelverkeer.

Zicht op het molenerf vanuit het noorden met enkele schuren en in het midden de waterput.

Zicht op het molenerf vanuit het noorden met de Hertogmolen op de voorgrond en rechts de Rottedijk.

De molenromp op het verhoogde dijktalud met de gerestaureerde, getoogde vijzelkom.

Bijlage A. Interview molenaar/eigenaar

Interview Molen nr. 6, Moerkapelle
14 mei 2021

Eigenaar/bewoner: Derek de Vries

Kansen en bedreigingen

Welke kansen/mogelijkheden ziet u ter verbetering van de ruimtelijke inrichting van de directe omgeving van de molen?

Qua wensen voor het versterken van de molenbiotoop zou het aardig zijn als bij enkele andere molens van deze molengang wat erfbeplanting wordt verwijderd, zodat je het ensemble beter kan zien. Toen ik de molen in 2007 kocht, kon je hem helemaal niet zien, het was een groot bos. Vanaf de A12 kon je hem niet zien, vanuit de Voorlaan niet. Er zijn toen wel 100 bomen gekapt om de molen weer zichtbaar te maken. Daardoor kan je nu in de glooiing van het terrein ook herkennen waar de watergang heeft gelegen.
Er is een plan om het fietspad dat hiervoor eindigt door te trekken maar daar zijn we met de bewoners voor gaan liggen door middel van een petitie. Dan zou je hier pelotons met fietsers krijgen. De combinatie met de vele wandelaars en auto's van bewoners zou niet gaan werken. Qua drukte zou ik er niet zo'n probleem mee hebben maar het zou gewoon niet veilig zijn. Gelukkig vindt de gemeenteraad dat ook. Verder willen we natuurlijk geen woningbouw in de polders hier, maar dat zal niet zo snel gebeuren. De bescherming van de molenbiotoop heeft erg geholpen om enkele jaren geleden nieuwe elektriciteitsmasten op voldoende afstand te houden. Men had eerst het idee om die vlak langs de molen te zetten.

Toen we hier kwamen wonen bleek het provinciale beschermingsregime van de molenbiotoop niet goed vertaald te zijn in het bestemmingsplan. In het bestemmingsplan stond dat binnen de eerste honderd meter rond de molen niet hoger gebouwd mocht worden dan de molen zelf. Op mijn verzoek heeft de gemeente dit toen aangepast.

Welke kansen/mogelijkheden ziet u ter verbetering van de molenbiotoop op het gebied van de windvang?

Beheer en gebruik

Wat vindt u van de status van de incomplete molen?

Toen we de molen in 2007 kochten was deze ook helemaal verzakt. De vorige eigenaar had hem eigenlijk willen slopen maar dat ging niet door omdat de molen in 2004 als Rijksmonument werd aangewezen. We hebben een nieuwe betonnen fundering laten aanbrengen en de molen laten opvijzelen. De fundering is dusdanig zwaar uitgevoerd dat hij ook een complete molen zou kunnen dragen. In 2015 hebben we de vijzelkom laten restaureren.
Aanvankelijk hadden we ook het plan de molen weer te complementeren. Maar juist in die tijd kwam er een omslag in het denken bij de Rijksdienst, waarbij de hele geschiedenis van een molen werd gewaardeerd, ook als deze onttakeld was en enkel nog een romp over was. Dat schuurt wel een beetje met de status van incomplete molen. In 2004 was de molen aangewezen als Rijksmonument met aanmerking voor completering. Maar drie jaar later dacht men daar dus al anders over. Ik kan daar zelf nu ook wel inkomen. Als je op deze molen wieken zou zetten dan moet de luchtwachtpost eraf en vernietig je een stukje historie. Bovendien, wat moet je malen?

De molen was onderdeel van een zesgang, dus als deze molen als enige weer compleet is draait hij eigenlijk alsnog voor de prins. Aan de andere kant zou ik het nog steeds gaaf vinden als de molen ooit weer compleet wordt. Ik sta er dus een beetje dubbel in. Wie weet hoe we over 10 jaar denken. Daarom vind ik het belangrijk dat de biotoop beschermd en onderhouden wordt, mocht er in de toekomst ooit weer gedraaid gaan worden.

Betekenis en immateriële waarde

Hoe wordt de molen gewaardeerd en beleefd in de buurt?

De molen staat langs een rustiger gedeelte van de Rotte, waar vooral wandelaars en enkele fietsers komen. Voor de Moerkapellenaren is deze route onderdeel van een geliefd wandelrondje. De wipmolen in de tuin stond jarenlang op een stelling bij Hertog Polderbemalingen in Moerkapelle. Hij is in de jaren 1970 gemaakt door Basje Hertog, een kleinkind van de laatste molenaar hier. Hertog was zelf op deze molen geboren en is later in het dorp een polderbemalingsbedrijf begonnen. Maar het molenaarsbloed zat er in en toen hij in de 70 was bouwde hij die wipmolen. Door latere generaties werd de molen alleen niet zo goed onderhouden en toen wij hier net kwamen wonen zou de molen afgevoerd gaan worden. Wij hebben hem toen hierheen gehaald en hersteld. Er zit een generator in waardoor ik wat energie kan opwekken als de molen draait. Het is niet veel vergeleken met de energie die de zonnepanelen op de schuur ernaast opleveren, maar het is toch wat.

Welke historische betekenis heeft de molen?

De molen staat op een historische plek, aan het begin van de Rotte. Een van de eerste dingen die nieuwe burgemeesters van Rotterdam doen is het bezoeken van het begin van de Rotte. Dan komt er een VIP-busje en staan ze hier op de dijk rond te kijken.
De molen dateert uit 1650 en stond oorspronkelijk in Aalsmeer. In 1653 is de molen herplaatst op deze locatie. De molen is afgetopt in 1924/1926. Vanaf 1953 is de molen in gebruik genomen als luchtwachtpost en daartoe ook een stuk verhoogd.

Bijlage B. Redengevende beschrijving monument

Monumentnummer: 527526 Molen nr. 6
Rottedijk 16, 2751 DJ te Moerkapelle

Inleiding

INCOMPLETE MOLEN. De als grondzeiler uitgevoerde achtkante bovenkruier met de naam 'Molen nr. 6' is omstreeks 1650 gebouwd en was ingericht als ondermolen van de polder (droogmakerij) De Honderd Morgen of Wilde Venen en voorzien van een inwendige molenaarswoning. De molen vormde samen met 'Molen nr. 5' een tweehoog malende gang vijzelmolens. Het betreft hier een zeer vroege toepassing van vijzels als wateropvoerwerktuig. Naast deze tweegang was er voor de bemaling nog een gang van vier schepradmolens waarvan eveneens nog restanten bestaan. De molen is omstreeks 1925 onttakeld, waarbij het wiekenkruis, de kap en het gaande werk werden verwijderd. De incomplete molen kreeg in de Tweede Wereldoorlog een functie als luchtwachtpost en werd hiertoe ongeveer met een meter verhoogd. Hij heeft thans een functie als woning. Nabij de incomplete molen staat het restant van 'Molen nr. 5'. De incomplete molen heeft een belangrijke landschappelijke functie.

Omschrijving

De incomplete molen bestaat uit een gemetselde bakstenen voet met daarop een houten achtkant. De van twee bintlagen voorziene molenromp is gedekt met riet en voorzien van een plat dak. Bij en onder de molen zijn nog de gemetselde waterlopen aanwezig, met inbegrip van de vijzelkuip.

Waardering

De incomplete molen is van algemeen belang:

- vanwege bouwtechnisch-historische waarden als herkenbaar en representatief relict van een houten achtkante poldermolen uit het midden van de 17e eeuw;
- vanwege cultuurhistorische waarden als essentieel onderdeel van de ontginnings- en waterstaatkundige geschiedenis van Zuid-Holland en Schieland in het bijzonder en de plaatselijke geschiedenis;
- vanwege ensemblewaarden in relatie tot het restant van 'Molen nr. 5';
- vanwege situationele waarden betreffende de historische gaafheid van de omgeving;
- vanwege de gaafheid van de molenbiotoop;
- vanwege de zeer vroege toepassing hier van vijzels als wateropvoerwerktuig.

Bijlage C. Geraadpleegde literatuur en websites

- PARK, 2020, Molens in Beeld, Advies beleid molenbiotopen, Provincie Zuid-Holland
- Bosch & Slabbers, 2020, Molens tekenen het landschap van Zuid-Holland, Provincie Zuid-Holland
- Debby Gerritsen, Onno Helleman en Ellen Steendam, 2019, Het Molenerf van de Zuid-Hollandse Poldermolen, Erfgoedhuis Zuid-Holland
- Lameris-Huis Adviseurs en De Hollandse Molen, 2010, Molenbiotoopinventarisatie Zuid-Holland 2010, Provincie Zuid-Holland
- Beek & Kooiman Cultuurhistorie, 2010, Actualisatie buitenplaatsen CHS; de buitenplaatsbiotoop in Zuid-Holland.
- Verschuure, G., 2015, De buitenplaatsbiotoop of landgoedbiotoop, Nieuwe allianties in de bescherming van buitenplaatsen en landgoederen, Vitruvius nr. 33 oktober 2015
- Johan Knoester, 2010, Thuis in de Zuidplas, Van Polder tot gemeente, Erfgoedhuis Zuid-Holland
- Molenwereld nr. 102, Maart 2007
- J. Hofstra -Van Reeuwijk Bouwmeester, 2021, Bouwhistorisch onderzoek Molen A-1 te Bleiswijk; onderzoek naar het ontstaan en het functioneren van het hellend scheprad in Nederland
- I.Bobbink, 2016, De Landschapsarchitectuur van het Polder-boezemsysteem, Delft University Press
- Cultuurhistorische Atlas Provincie Zuid-Holland
- www.molens.nl (De Hollandse Molen)
- www.rce.nl
- www.beeldbankoudzevenhuizenmoerkapelle.nl
- www.oudzevenhuizenmoerkapelle.nl

Bijlage D. Molenbiotooprapport 2009

Biotooprapport: 85A

Algemene informatie

Naam: Molen nr. 6
Plaats: Moerkapelle

Adres:
Rottedijk 16
2751 DJ Moerkapelle

Parameters voor de berekening

Maaiveldhoogte: -1,6 meter t.o.v. NAP
Evt. stellinghoogte: 0 meter
Lengte van het gevlucht: 28,6 meter

Aantal hoogtemetingen binnen 400 meter: 151869
Aantal hoogtemetingen die de biotoopnorm overschrijden: 427

Resultaten - kaarten

Hoogtemetingen die de biotoopnorm overschrijden

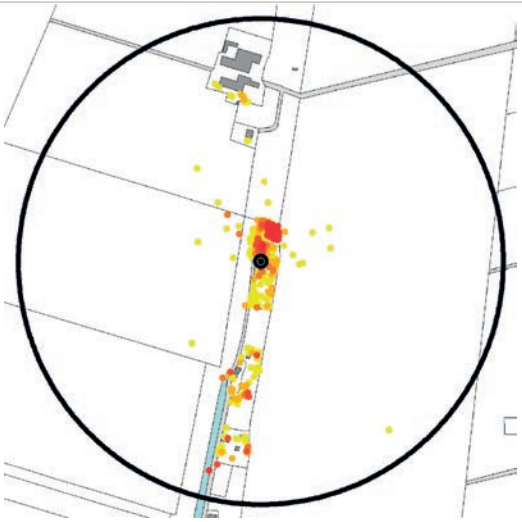

Gestandaardiseerde sectorscores

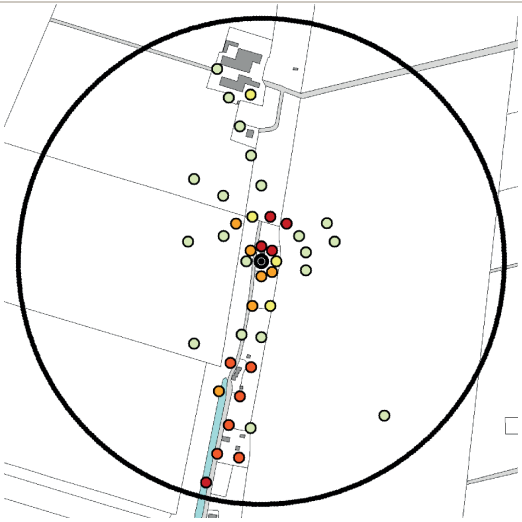

N 0 100 200 300 400 m

Topografische Ondergrond © Topografische Dienst Kadaster

categorie	1	2	3	4	5
kleur					

sectorscore	1	2	3	4	5	rest
kleur						
percentage	7%	1%	2%	2%	2%	86%

Resultaten - hoofdwindrichtingen	
Noord: 19 Noordwest: 9 West: 2 Zuidwest: 1	Noordoost: 12 Oost: 5 Zuidoost: 4 Zuid: 43
Resultaten - totaal	
Totaalscore: 95 = Redelijk	
Beschrijving veldwerk	
Op het molenerf rondom en het perceel ten zuiden van de molen komen diverse hoge beplantingen voor. In de meeste windrichtingen zou de molen hiervan hinder ondervinden, op het moment dat deze weer compleet zou zijn. Buiten deze beplantingen staat demolen volkomen vrij in het landschap.	

Foto's

N

NO

O

ZO

Z

ZW

W

NW

Fotograaf: Dhr. M. Ravesloot

Molenbiotoop
Rapport